

GERÇEĞİN SESİ

İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin aylık politik gazetesi 15p sayı.13, Ekim 1984

10 EYLÜL 1984:

MARKS'IN

MEZARI BAŞINDA...

OKUYUCU MEKTUPLARI

Grevci madencilerle dayanışma

Değerli dostlar,

Aramızda topladığımız ve adresinize gönderdiğimiz 112,50 DM'nin maden işçileri dayanışma fonuna aktarılmasını ve aşağıdaki kısa mesajımızın gazetenizde yayınlanmasını rica ederiz.

İngiltereli yigit maden işçileri,
Kardeşler,

Bizler bugün, ülkemizi 4 yıldan beri zindana çeviren faşist cuntayı protesto eylemine katılan işçi ve emekçileriz.

Sizlerin aylardır gerici Thatcher yönetimine karşı sürdürmekte olduğunuz kararlı savaşınızı basından ve İngiltere'deki Türkiyeli işçi ve emekçilerin ilerici gazetesi olan Gerçeğin Sesi'nden izlemekteyiz.

Dostlar,

Bu onurlu ve yürekli savaşınız bizleri sonsuz bir şekilde sevindirmekte ve emperyalizme karşı olan hür-

cumuzu da bir kat daha arttırmaktadır. Sendikaların etrafında sıkıca kenetlenerek sendikal savaşım alanında büyük bir direniş gösteren ve yeni deneyimler kazanan dünya işçi sınıfı bu gelişme ile birlikte gerici Thatcher yönetimini de köşeye sıkıştırmış ve onların sandalyeleri de sallanmaya başlamıştır.

Sizlerin bu kararlı savaşınızda yalnız olmadığınızı bildiriyor, tüm gücümüzle sizleri destekliyoruz.

Başarı sizlerin ve hepimizin olacaktır. Yaşasın enternasyonal dayanışma !

FİDEF üyeleri ve sempatizanları
Stuttgart, Heilbronn, Mühlacker,
Schwabisch-Gmünd

Kıymetli arkadaşlar,

Bizler F.Almanya'nın Ruhr bölgesinde çalışan ve yaşayan Türk ve Kürt işçiler olarak, İngiltere'deki kömür madeni işçisi altı aydan buyana yürüt-tükleri grevi ilgiyle izlemekteyiz.

Bu konuda sizin yayınlarınızdan da değerli bilgiler edindik. Sağolun.

Şimdi sizleri sevindireceğini bildiğimiz bir haberi vermek istiyoruz.

İngiltere maden işçileri sendikası'nın Kent Bölgesi yöneticilerinden Joe Holmes bir süredir F.Almanya'da bulunuyor. Küçük büyük toplantılarda grev üzerine açıklamalar yapıyor. Biz de Joe'yu kentimize davet ederek bir konuşma yapmasını rica ettik. Sevinerek kabul etti.

Şimdi bizler grevci kardeşlerimiz için yiyecek maddesi(konserveler, çay, kahve vb.) topluyoruz. Paketlerimizi onlara postalamayı düşündük. Öte yandan bu sizin aracılığınızla da olabilir. Ayrıca bir ricamız bize en kısa zamanda grevdeki madenciler sendikasının yazışma adresi ve dayanışma fonu hesap numarasını göndermeniz.

Bunlarla F.Almanya'daki maden işçileri sendikasına gidip, onların da her türlü dayanışmaya geçmelerini isteyeceğiz.

Hepinize çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Gelsenkirchen İşçi Birliği

Sosyalist Bulgaristan – Kapitalist Türkiye

9 Eylül 1984'te Bulgaristan halkı ve dünyadaki tüm ilerici güçler Bulgaristan sosyalist devriminin 40. yıl dönümünü kutladılar.

Bundan 40 yıl önce geri bir tarım ülkesiyken bugün modern bir sanayi-tarım ülkesi olan Bulgaristan'ın sosyal ve ekonomik durumunu Türkiye ile, Birleşmiş Milletler ekonomik bültenlerine dayanarak, kıyaslayan ve bundan bir süre önce Günaydın gazetesinde yayınlanan tablo çok şey anlatıyor.

ler bakımından da Türkiye ile eşitsiz bir konumda olan Bulgaristan'da sosyalizmin nelere kadir olduğunu göstermektedir.

Kaldı ki bu rakamlar tam doğru değildir. Örneğin; son verilere göre Türkiye'de kişi başına düşen ortalama yıllık gelir tablodaki 1 179 doların çok altına inmiştir. Devlet İstatistik Enstitüsü Türkiye'nin geçen yıl kişi başına yıllık gelirinin 734 enflasyonla 911 dolar olduğunu açıkla-

Bulgaristan'da kişi başına ortalama et tüketimi 53 değil 69,5 kg, buğday üretimi 391 değil 551 kg, çelik üretimi 283 değil 289,3 kg, çimento üretimi 527 değil 629 kg idi. Türkiye ise son yıllarda hemen tüm bu alanlarda ilerlememiş, gerilemiştir.

Bulgaristan'daki okuma yazma oranı ile ilgili veri de yanlıştır. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde okuma yazma sorunu çoktan çözülmüştür. Okuma yazma bilmeyen (çok az sayıdaki yaşlı insan dışında) hiç kalmamıştır. Hatta herkes için zorunlu lise öğrenimi uygulaması vardır.

Kişi başına ortalama rakamların kapitalist düzendeki büyük sosyal adaletsizlikleri yansıtmamasına rağmen, bu veriler bile sosyalizmin kapitalizm karşısında üstünlüğünü kanıtlamaktadır. Komşu Bulgaristan halkı Sosyalist Devrimin 40. yıldönümünde, gelişmiş sosyalist toplum kuruculuğunda yeni yeni başarılarla doğru emin emin adımlarla ilerliyor. İ.Y.

	TÜRKİYE	BULGARİSTAN
Yüzölçümü	780 576km ²	110 912km ²
Nüfus	45 milyon	8,9 milyon
Okur yazar oranı	760	795
Kişi başına yıllık gelir	1 179 dolar	3 230 dolar
" " et tüketimi	18kg	53kg
" " balık tüketimi	2kg	16kg
" " günlük kalori	2 907 kalori	3 611 kalori
" " buğday üretimi	378kg	391kg
" " ortalama çelik üretimi	112kg	283kg
" " çimento üretimi	243kg	527kg
Yıllık tüpün üretimi	250 bin ton	170 bin ton
" yabancı turist sayısı	1,2 milyon	6 milyon
Kişi başına düşen ortalama turizm geliri	6,2 dolar	40 dolar
İthalat	8,9 milyon dolar	8,5 milyon dolar
İhracat	4,7 " "	8,9 " "
Kişi başına düşen ortalama ihracat geliri	104 dolar	1 008 dolar

Sosyalizme karşı olduğu açık olan Günaydın gazetesinde yayınlanan bu rakamlar bile 2. Dünya Savaşı arifesinde Türkiye ile aynı ekonomik gelişme düzeyinde olan, savaş sırasında Türkiye'den farklı olarak doğrudan tahribat gören ve üstüne üstlük, yalnızca nüfus ve yüzölçümü değil, yeraltı ve yerüstü doğal zenginlik-

dı. Bunun tam tersine, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde 1983 yılında ulusal gelir 1982 yılına göre 73 artmıştır. Ters yöndeki bu gelişmeler sonucu, bugün Bulgaristan'ın kişi başına düşen ortalama yıllık gelir Türkiye'nin 4 katına çıkmıştır.

Günaydın'ın verdiği öteki "eskiyen" rakamlardan bazıları şunlar: 1983'te

TKP'NİN 64. YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

Türkiye Komünist Partisi'nin 64. kuruluş yılı nedeniyle Büyük Britanya Komünist Partisi (BBKP) 10 Eylül 1984 günü Londra'da bir kutlama ve dayanışma toplantısı düzenledi. Toplantıyı BBKP adına MK Politik Büro üyesi ve uluslararası ilişkiler sorumlusu Gery Pocock bir konuşma ile açtı.

Toplantıya kardeş komünist partileri temsilcileri katıldılar ve dayanışma mesajlarını iletiler.

Türkiyelilerin, Britanyalı komünistlerin de katıldığı toplantıda TKP'in tarihi ve savaşımı slaytlarla anlatıldı.

Toplantıya BBKP'nin davetlisi olarak bir TKP MK temsilcisi katıldı, bir konuşma yaptı ve çeşitli soruları yanıtladı.

→ devamı 4. sayfada

dayanışmanın güçlendirilmesi

Yalçın Bün

İngiltere, faşizme karşı demokrasi kavgası veren Türkiye halkıyla uluslararası dayanışmanın en yüksek boyutlarda olduğu ülkelerden birisi. Türkiyeli ve İngiliz ilericileri, demokratları biraraya getiren ve her biri bir özgül alanda - fakat işbirliği içinde - çalışan *Türkiye'de Sendikal Haklar ve Demokrasi için Dayanışma Komitesi*, *Türkiye Barış Hareketini Savunma Kampanyası*, *Türkiye'de Sanat, Bilim ve Düşünce Özgürlüğü için Dayanışma Komitesi* ve *Türkiye'de Kadın Hakları için Dayanışma Komitesi* kısa bir sürede İngiltere'deki dayanışma hareketi ile Türkiye demokrasi güçleri arasında canlı bağlar kurarak, dayanışmaya büyük bir ivme kazandırdılar.

Bu çalışmaların bir ürünü olarak; cunta-yanlısı Thatcher hükümetinin tutumlarına karşı İngiltere'de geniş sol güçler ve işçi hareketi sıralarında faşist diktatörlüğün manevraları "demokrasiye dönüş yolunda adımlar" olarak değil, *kurumlaşma çabaları* olarak nitelendirilmiştir. Bir kere bu zemin döşendikten sonra, önümüzdeki kritik dönemde dayanışma çalışmalarının daha da geliştirilmesi için temel koşul hazır demektir.

Ne var ki, bu dayanışma çalışmaları yalnızca cuntanın ve Batı Avrupa'daki gerici çevrelerin demagojilerini değil, cunta-karşıtı güçler arasında boygösteren olumsuz ya da ikircimli tutumları da göğüsleye göğüsleye yol alıyor.

Böylesi tutumlar en son olarak (gazetemizin bu sayısında haberi verilen) *Labour Movement Conference on Turkey*, yani Türkiye üzerine İşçi Konferansı'nda kendini göstermiştir. Bunlara girmeden şunu vurgulayalım ki bir grup İşçi Partisi sayıları tarafından düzenlenen ve Türkiye ile ilgili tüm dayanışma örgütlerinin desteğiyle hazırlanan bu Konferans, bütün örgütsel eksikliklerine rağmen, başarılı bir dayanışma eylemi oldu.

Konferans hazırlık çalışmalarına aktif katılan, ön ayak olan, tartışmalar sonucunda Türkiyeli konuk konuşmacıların -politik eğilimlerine bakmaksızın- gerçek temsil niteliğine göre saptanmasında anlaşılan *Turkey Solidarity Campaign* (Türkiye Dayanışma Kampanyası) adlı dayanışma örgütünün son anda örgütsel olarak Konferanstan desteğini çektiğini açıklaması çelişkili ve şaşırtıcı bir tutumdur. İngiliz ve Türk Troçkistlerin yanı sıra, kimi Türk radikal-sol çevrelerin temsil edildiği bu örgüt -değişik örgütsel yapısı ve çalışma tarzı sonucu- önceki tutumlarıyla da gerçek durumla da çelişen bir şekilde, Konferansın "ta-
raflardan birinin tahakkümüne girdiğini" edebiliyordu.

Ancak, sözkonusu örgütün "bireysel katılma" kararı doğrultusunda hareket eden kadrolarının büyük bölümü Konferansa katkıda bulundular.

Konferans konuşmacılarının gerçek temsil niteliklerine göre saptanması, görüldüğü gibi, bir siyasi çizginin tahakkümüne değil, ortak görüş ve tutumları doğrultusunda saptanabilmesine yardımcı olmuştur.

Konferansta TSC'ninde engelleyici, bozguncu tutumlarını kınadığı bir eğilim daha vardı. Bu, CDDRT adlı dayanışma örgütü adına hazırlık çalışmalarına ve Konferansa katılan İTİB'ti.

Hazırlıklar sırasında bozguncu tavırları kabul görmeyince, bunlar, Konferansı engellemeye çalıştılar.

Konuşmacılar arasında yer alan TİP Genel Başkanı Behice Boran, TKSP Genel Sekreteri Kemal Burkay, İKD Genel Sekreteri Zülal Kılıç ve Bank-Sen GYK üyesi C. Baylav için, dağıttıkları bir bildiride, "bu isimler Türkiye demokrasi güçlerinin çok daha geniş yelpazesinin yalnızca mikroskobik bir kesimini temsil etmekle kalmamakta, aynı zamanda hepsi de aynı ve tek bir politik grubun farklı şapkalar giyen temsilcileridir" dediler.

Bu isimlerin temsil ettiği kesimlerin "mikroskobik" olarak nitelendirilmesi durumunda bunu diyenler için nasıl bir sıfat bulunabileceği sorusunu geçelim. Kendilerinin Tercümanla paralel düştüklerinin belirtilmesine öfkelenenlerin hala Tercüman ağzıyla, "şu bunu ele geçirdi" mantığıyla eylem birliği yapan sol güçleri

"aynı ve tek bir politik grup" olarak adlandırmalarını da bir yana bırakalım.

Bunlar "daha geniş demokrasi güçleri" adı altında kimlere davetiye çıkarıyorlar? Bugünkü Türk-İş üst yöneticilerine! Bir taraftan da "DİSK öldü" diyerek Konferansta İngiliz demokratlarını ısrarla DİSK'le dayanışmadan vazgeçirmeye çalışıyorlardı. Ancak bunu İngiliz delegeler kınayarak reddettiler.

Bu Konferansta, R. Yürük-oglu'nun "faşizmin bittiği" saptamasını dayanışma örgütleri CDDRT imzalı bir bildiriyle piyasaya süren bu kişilerin, faşist diktatörlüğün ve ardındaki emperyalist çevrelerin attığı "demokrasiye dönüş" oltasına takıldıkları da anlaşıldı. Hangi niyet ve terimlerle ilan edilmiş olursa olsun, bu nesnel olarak emperyalizmin, faşizmin ve sağ çevrelerin değirmenine su taşımaktır.

Konferans deneyimi şu önemli gerçeği bir kez daha ortaya koydu: Dayanışma hareketi, dayanışma eylemlerine kelle hesabı, kar-zarar çeteleleri ile yanaşır tutarsızlığa düşen çevrelerin bu eğilimlerini yapıcı ve sabırlı bir şekilde aşarak, çalışmalarını sabote edici, hedef şaşırtıcı, yıkıcı eğilimlere karşı savaşılarak, gelişip güçlenecektir.

Sözkonusu olan, Türkiye işçi sınıfının, Türk-Kürt emekçi halklarımızın faşizme karşı özgürlük savaşımının etkuya ulaşması için uluslararası destekler yaratmak gibi yaşamsal bir sorundur.

TKP'NİN 64. YILDÖNÜMÜ...

+ başı 3. sayfada

Açış konuşmasında Gery Pocock, emperyalizmin dünya çapında sosyalist ülkelere ve en başta Sovyetler Birliği'ne karşı bir haçlı seferi yürütmekte olduğunu, bunun dünya barışını ve tüm uygarlığı tehdit ettiğini belirterek, bu planlar içinde Türkiye'nin stratejik bir yer tuttuğuna, ülkedeki bugünkü durumun ancak bu çerçevede içinde anlaşılabilceğine işaret etti. Partisinin diktatörlük rejiminin saldırıları altında TKP'nin kahramanca yürüttüğü savaşı ilgiyle izlediğini de vurgulayan Gery Pocock BBKP'nin TKP ile dayanışmasını dile getirdi.

Gery POCOCK

TKP Merkez Komitesi adına konuşan yoldaş özetle şunları söyledi:

"Bugün; kurulduğu günden beri burjuvazinin çok yönlü saldırıları altında savaşıyor ve her geçen gün savaşını daha da yükseltmiş Partimizin Türkiye Komünist Partisi'nin 64. kuruluş yılını kutluyoruz. Mustafa Suphi'lerin, Bilen Yoldaş'ların, Deniz Yoldaş'ların ve yaşamını bu yolda vermiş daha nice yoldaşların anısı önünde saygıyla eğilirken, bu saflarda olmaktan onur duyuyoruz." diye başlayan konuşmasında TKP'nin savaşını ve güncel konular üzerinde durdu.

TKP'nin kuruluş yıldönümü nedeniyle toplantıyı düzenleyen BBKP'ye ve toplantıya katılan öteki kardeş KP temsilcilerine teşekkür etti.

Türkiye işçi sınıfının ve onun Partisinin 64 yıllık savaşından çıkarılacak derslerin en önemlisinin, tarihsel ve güncel savaşın başında böyle bir Parti olmadan hiç bir şeyin başarılamayacağı olduğunu belirtti.

Daha sonra bugünkü iktidar üzerinde duran yoldaş şöyle dedi:

"Özal hükümeti doğrudan IMF, Dünya Bankası gibi yeni-sömürgeci kuruluşların, uluslararası finans oligarşisinin maaşlı haciz memurlarından oluşuyor. Görevi emperyalizm adına hacizi yürütmek ve halkın savaşını bastırmaya çalışmaktır. Bu IMF memurları emperyalizm açısından iyi eğitilmiş mühendislerden, ekonomistlerden, işadamlarından oluşmaktadır. Amerikan sermayesinin en gerici kesimlerinin direkt yönetiminde olan bu bürokrat ve teknokrat kadrolara, bilindiği gibi, "Şikago Çocukları" denmektedir. Bunlar eliyle yürütülen politika, emperyalizmin yeni-sömürgeci yağma politikasıdır. Kaşıkla verdiklerini kepçe kepçe, kat kat fazlasıyla geri almanın açık uygulamasıdır. Bunlar ekonomiyi tam felce uğratarak, toptan çöküşü gerçekleştirerek kapitalist bütünleşme yoluyla ülkemizi emperyalizmin tam bir açık pazarı durumuna getirmeye çalışıyorlar.

"Bunların yanı sıra, ABD askersel-sanayi komplekslerinin ülkemiz içindeki işbirlikçileri, memurları, komisyöncuları, acentaları olarak çalışan kimi politikacılar, tekelci kapitalistler, militarist generaller emperyalizmin ülke içindeki ikinci koludur. Ülkemizi ölüm silahlarıyla doldurmaya, ekonomimizi doğrudan ve dolaylı askerselleştirmeye çalışıyorlar.

"Ülkemizde faşizmin başlıca dayanağını oluşturan bu iki kol emperyalizmin en gerici, en saldırgan kesimlerinin iç taşıyıcılarıdır."

Türkiye'nin güncel sosyo-ekonomik ve politik durumu üzerinde duran konuşmacı daha sonra emperyalizme bağlılığın geriletilmesi ve faşist diktatörlüğün yıkılması için yapılması gerekenlere değinerek şöyle dedi:

"Partimiz; bu tehlikeli gidişe son

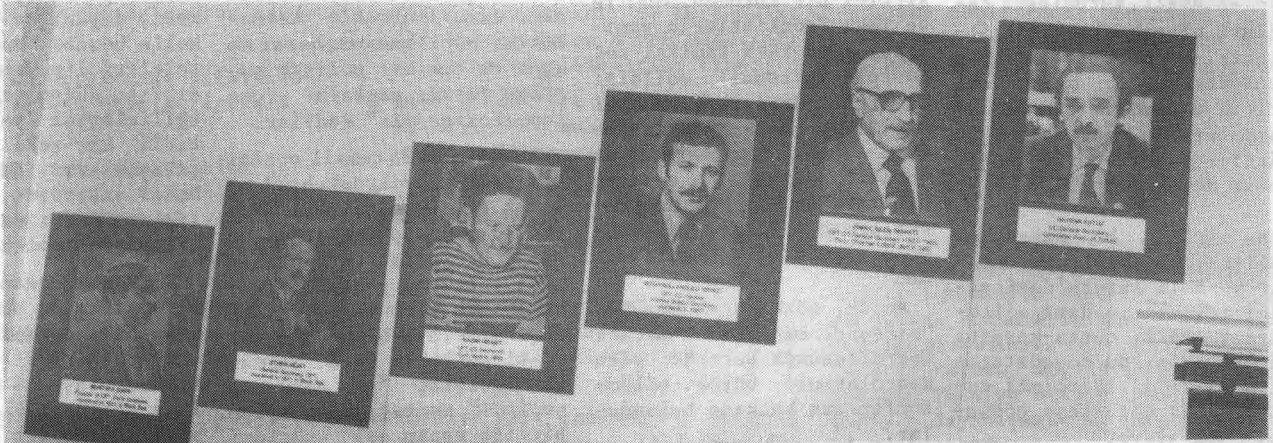
vermek isteyen, ülkenin ilerlemesi önündeki engellerin kalkmasını isteyen ve bunlar için çalışan herkesle beraberdir. Emperyalizme ve diktatörlüğe karşı tüm güçlerle diyalogun zorunlu olduğuna inanıyoruz. Birlik sürecinin ilerlemesinin yolu diyalogdur. Diktatörlük karşıtı güçler arasında bu hükümeti yıkmaya temelinde başlayabilecek diyalog çok daha ileriye gidiş için önemli bir adım oluşturabilir.

Bu yolda, sol güçler ve burjuva muhalefet içindeki girişimlere destek vereceğiz. Diktatörlüğe karşı savaşta aktif yeralan, solun halk üzerindeki saygınlığını arttıracak her sol güçle beraber olacağız.

"Doğal olarak ülkemizde farklı güçlerin farklı demokrasi istemleri var. Demokrasiyi devrim getirecektir diyerek her türlü tartışmayı olanaksız kılanlar var. Batı Avrupa tipi bir sosyal demokrasiyi savunanlar var. 12 Eylül öncesi bir demokrasi anlayışıyla yetinenler var. TKP ise ulusal demokrasiyi savunuyor. Ulusal demokrasi ülkemizin sosyal ve sınıfsal gerçeğine dayanıyor. Toplumun tarihsel ve somut demokrasi bilincini içermekle birlikte, onu daha da geliştiren, ve gerçekleştirecek reel güçleri olan bir demokrasidir. Türkiye işçi sınıfının ve onun bağlaşıklarının etkinliğine, savaşına, birliğine ve bu birlik içerisinde işçi sınıfının hegemonyasına bağlı olarak sosyalizme açılan demokratik halk devrimine büyüyecek bir demokrasidir."

Türkiye demokrasi güçlerinin savaşını ve bu güçlerin birliği önündeki engellerin nasıl aşılması gerektiğini anahatlarıyla anlatan konuşmacı, Orta Doğu'da emperyalizmin girişimleri ve bölgemizdeki uluslararası durum konularında TKP'nin görüşlerini dile getirdi.

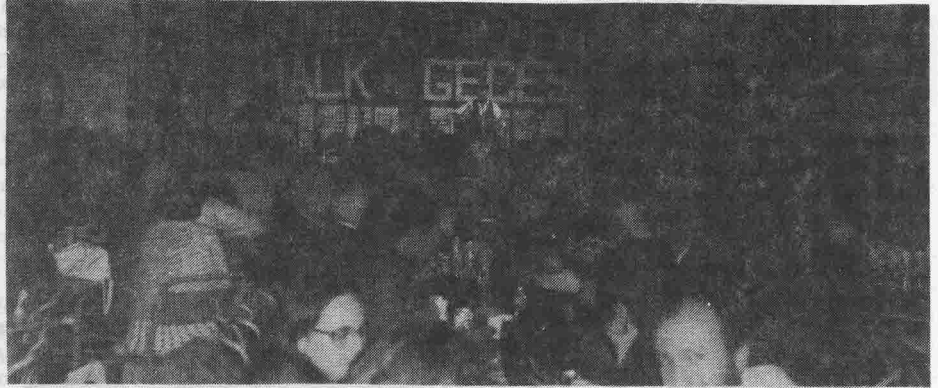
Britanya işçi sınıfının savaşına ve bu savaşın dünya işçi sınıfı hareketi içindeki yerine değinerek, enternasyonalist dayanışmanın önemi ve rolü üzerinde durdu. TKP'nin Marksizm-Leninizme ve proleter enternasyonalizmine bağlılığını ve bu yolda savaşını sürdüreceğini belirterek sözlerini bitirdi.

BİR HALK GECESİ YAŞADIK

Yığınsal ve hasret gidericiydi...

Londra Halkevi'nde düzenlenen HALK GECESİ 30 Eylül akşamı yapıldı. Daha saat 19.00 olmadan bile insanlar küme küme doluşmaya başladılar. Türkiyeliler, Kıbrıslılar, Britanyalılar gelip yerlerini alırken, Gece'nin görkemi belli oluyordu. İşçiler, sendikacılar, öğrenciler, serbest meslek sahipleri, Gece'yi renklendirecek olan sanatçılar, hepsi bir bütün oluşturmuşlardı. Türk, Kürt, İngiliz, İskoç, Rum ve daha niceleri...

SÜMEYRA

"gözümüz ve gönlümüz faşist cuntayı yıkacak ve demokrasiyi kuracak olan demokrasi güçlerindedir" diyerek "yığınsallığın" kaynağına işaret ediyordu. Ve sonra Onur Başkanı Cam Matheson.. O, dostluğunu ve dayanışmasını sevinç buketine dönüştüren yüzüyle dile getiriyordu sanki... Ve de herkeste aynı sevinç, aynı güven...

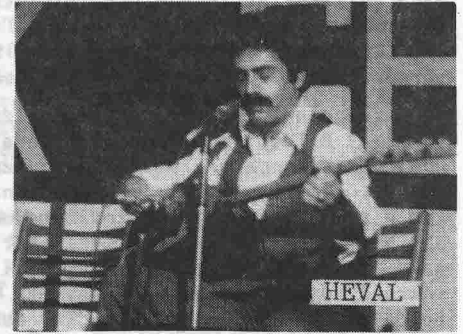
Artık bir-iki öncesinin, işi düşmanca hizipçiliğe dökken ve dar grup çıkarı için tüm topluluğu darmaduman

Ve işte Sümeyra Çakır.. Meral Taygun.. Heval.. Nurşani.. ve Ali Çiftçi... Ve de coşan, kaynaşan, birleşen insanlarımız...

HALK GECESİ salt bir parıltı değil, o "geceyi güne doğru yuvarlayan" bir küme yıldız gibiydi.

Meral TAYGUN ve Ali ÇİFTÇİ

HEVAL

Açılışı Başkan Ahmet Turan yaptı. "İnsanları biraraya getirmek ve göçmenlik sorunlarımızı bu birlikle çözmek yolundaki çalışmalarımız sonuç almaktadır. İşçiler, emekçiler, tüm Türkiyeliler bu çatı altında saf tutacaktır" diye dinamizmi vurguluyordu Ahmet Turan... Ve onu Gece'nin başka bir saatinde Avrupa Parlamentosu üyesi Alf Lomas izliyordu. Lomas "bu kadar kısa zamanda bu kadar yığınsallığa" olan hayretini gizlemiyor, ve

etmeye kalkışan "zihniyet"ten eser bile kalmamıştı.

Londra Halkevi, daha kuruluş aşamasındayken 29 Aralık 1983'te bir yılbaşı gecesi düzenlemiş, bu katılım zenginliğine 31 Mart 1984'teki Açılış Toplantısı'nda İngilizleri de eklemişti... Ve sonra Maden Grevi ile dayanışma şöleni, Madencilerle Yürüyüş eylemi.. Ve sonra festivaller, halkoyunları, koro çalışmaları.. Kültür etkinlikleri...

NURŞANI

Halkevi'nin Saz ve Folklor ekipleri gecede göz doldurdu

SÖZLER VE ARTNİYETLER

Mahmut GÜLER

12 Eylül'ün dördüncü yılı nedeniyle yayınlanan "İşçinin Sesi Eşgüdüm Komitesi Üst Bürosu" imzalı bir bildiri "bugün erke gelişinin dördüncü yılında, faşizm çözülüyor" cümlesi ile başlıyor. "İşçinin Sesi"nin 12 Eylül 1984 tarihli sayısında yayınlanan bir duyuruda ise şöyle deniyor: "Eşgüdüm Komitesi Yürükoğlu yoldaşımızın partimizin 64. kuruluş yıldönümü konuşmasında ülkedeki duruma ve partinin görevlerine ilişkin olarak getirdiği değerlendirmeyi oybirliğiyle kabul etti."

"Türkiye'nin son iki yılına yeniden bir göz atıldığında, 'demokrasi' oyununun işlemeye başlamasıyla faşizmin de çözülmeye başladığı, geçen yılki seçimlerden sonra ise çözülmekte olan bir faşizmden bile söz edilemeyeceği saptandı. Bugün Türkiye'de faşizm denemeyecek ama gerici, anti-demokratik, baskıcı bir rejimin olduğu belirlendi."

Birkaç gün ara ile yayınlanan bu iki bildiri arasındaki büyük fark neden diye sormaya gerek yok. Çünkü Yürükoğlu "Eşgüdüm Komitesi"ne yine bir sürpriz yapmış herhalde. Bu ister istemez "İşçinin Sesi" bir grupçuk mudur, yoksa bir Yürükoğlu tekkesi mi, sorusunu da hemen çağırıştırıyor.

Ülkemizdeki faşist cunta ve başta Batı tutucu çevreleri olmak üzere cuntanın tüm emperyalist dostlarının, "Türkiye'nin demokrasi yolunda ilerlediği" yalanını yaymaya çalıştıkları bugünlerde, Türkiye'de "faşizmin çözümlere, faşizm olmaktan çıktığını" söyleyerek aynı koroğa Yürükoğlu da katılıyor. İnsan bir kere şaşırma görsün, nerelere varacağı belli olmaz...

Yürükoğlu Türkiye'de artık faşizm olmadığını nereden anlamış? Bildiriye bir daha göz atalım: "'demokrasi' oyununun işlemeye başlamasıyla faşizmin de çözülmeye başladığı, geçen yılki seçimlerden sonra ise çözülmekte olan bir faşizmden bile söz edilemeyeceği saptandı." Mithiş bir kanıt ve tam 'bilimsel' bir saptama! Aferin sana!... Demek ki, tırnak içinde, yani aldatmaca bir "demokrasi" oyunu işlemeye başlayınca faşizm çözülür mü? Bu nasıl bir faşizm ki "oyun"la çözülüyor? Yoksa Türkiye'de faşizm de bir "oyun" muydu?..

Daha da önemlisi Türkiye'de faşizm çözüleli, biteli bir yıl olmuş ta kimsenin bundan haberi olmamış. Şimdi Yürükoğlu "müjdesini" istiyor. Öyle ya "geçen yılki seçimlerden sonra ise çözülmekte olan bir faşizmden bile söz edilemeyeceği" saptanmış. Bir yıl önceki 6 Kasım seçimlerinin özünü, kıymetini kimse anlayamamış meğer... Böylece Yürükoğlu bu "gerçekleri" de su yüzüne çıkardı.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Ağustos 1983 te, 12 Eylül devirmesiyle kurulan gerici askersel diktatörlüğün, gericileşme sürecinde adım adım faşistleşerek, sonunda açık faşist nitelik kazandığını açıkladı. Yürükoğlu 15 Ağustos 1983 tarihli "İşçinin Sesi"nde "YET-

MEZ" başlıklı yazısında tam kendi ağzına ve kendine uygun kelimelerle TKP'ye küfrediyordu. Yürükoğlu'nun niçin o kadar kızdığı şimdi daha iyi anlaşılıyor. Meğer o günlerde, emperyalizmin sözcülerinin Türkiye'de "demokrasiye dönülüyor" demelerinin yanı sıra, Yürükoğlu da "faşizm çözülüyor, bitiyor" demeye hazırlanmış. Oyun bozulmuş. Ancak şimdi bunu söyleyebiliyor ve "faşizm biteli bir yıl oldu" diyor. Yürükoğlu bundan sonra ortaya attığını kanıtlamak için binbir dereden su getirecektir. Fakat söyledikleri her zamanki gibi nesnel duruma değil, kendi öznel niyet ve düşüncelerine dayanan şeyler olacaktır.

Yürükoğlu bu "saptamayı" ortaya atarken, ardında saklamaya ve ortamını hazırlamaya çalıştığı niyetleri var. Bunlar, "Türkiye'de faşizm faşizm olmaktan çıkmıştır" ve "demokrasi için tek yol devrim" sözlerini yanyana getirdiğimizde daha iyi anlaşılıyor. Elbette ki ülkemizde nesnel gelişme sonucunda bir devrimci durum ortaya çıkabilir. Fakat, Yürükoğlu nesnel durumu dikkate almadan hemen devrimci durum ilan etmeye ("saptamaya") iyice hazırlanmış. Yazdıklarından bu konuda artık sabrının tükenmekte olduğu anlaşılıyor.

Yürükoğlu kafasındaki senaryoyu hangi ortamda piyasaya sürmeye çalışıyor? Konuya bir de bu açıdan baktığımızda ikinci niyetini de görebiliriz.

Bugün, demokrasiden yana geniş güçlerin sıralarında faşizmden kurtulmak gerektiği üzerinde giderek bir görüş birliği sağlama ortamı oluşuyor.

TKP, bu rejim zayıftır ama kendiliğinden yıkılmaz... halk birleşip savaşıma atılmadan hiç bir kalıcı değişiklik elde edilemez, diyor. Halkımız faşist diktatörlükten nasıl kurtulur soruna şu yanıtı veriyor: Ancak ve ancak, işyerlerinde, mahallelerde, okullarda, köylerde yığınların birleşik eylemlerinin, savaşımının yükselmesiyle, sol güçlerin eylem birliğinin sağlanmasıyla ve tüm diktatörlük karşıtı güçlerin işbirliğinin yaşama geçmesiyle... Ve TKP bu yolda 6 sol partinin eylem birliğinin önemini vurguluyor.

6 sol parti arasındaki eylem birliğinin yükseldiği, örgütsel yapıya yöneldiği, tüm anti-faşist güçlerin eylem birliği olanaklarının daha da genişlediği bugünlerde Yürükoğlu "faşizmin bittiğini" ilan ederek bu gelişmelere çomak sokabilmeyi, ayrılık, ayrı birliktelikler oluşturulmasını amaçlıyor. Bütün bu tavır ve hesapların arkasında anti-TKP'cilik ve ince bir anti-Sovyetizm yapıma gayretleri vardır.

Bugün ülkemizde anti-faşist birliği nesnel durum gerektiriyor. Hiç kimsenin öznel istem ve boğuna gayretleri bunu engellemeye yetmez... Şimdi akla şöyle bir soru geliyor: Türkiye'de faşizm mi bitti, yoksa "İşçinin Sesi"nin pili mi?..

+ başı 7. sayfada

gemen olan ortak görüşleri yansıtan biçimde oybirliğiyle delegeler tarafından onaylandı.

Konferans'ın onayladığı Bildiri özetle şu görüşleri dile getiriyor:

Konferans;

- İngiltere işçi hareketinin Türkiye'de askersel rejime karşı demokrasi için savaşıyan sınıf kardeşleriyle dayanışmasını yineler;
- Türkiye'de demokrasiye dönüş olmadığı ve militarist çevrelerin ve bağlaşıklarının erkinin kalıcılaştırılmaya çalışıldığı kanısındadır;
- Sendikal ve demokratik hakların çiğnenmesini, keyfi tutuklamaları,

işkenceleri ve insanlık dışı cezavevi koşullarını, ve Kürt halkı üzerindeki artan şoven baskıları ve kırım uygulamalarını kınar;

- Kıbrıs'tan Türk askerlerinin çekilmesini ve adanın birliğinin yeniden sağlanmasını savunur;
- Türkiye'ye askersel yardımların durdurulmasını ve Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nden çıkarılmasını talep eder;
- İşçi Partisi ve Sendikalar Konfederasyonu'na DİSK duruşmalarına gözlemciler göndermeleri çağrısında bulunur;
- Türkiye'deki onbinlerce politik tutuklu için genel af istemi di-

getiren ve demokratik hakların yaşama geçirilmesi yönündeki her çabayı destekleyen bir imza kampanyası açılmasını kararlaştırır;

- İşçi hareketini Türkiye'de demokratik haklar için savaşıyanlara her türlü pratik, fiziksel, moral ve politik yardımda bulunmaya çağırır.

Bir dizi zorlukları aşarak gerçekleştiren, yer yer bir dayanışma toplantısını torpilleme ölçüsünde olumsuz ve yakıcı tutumlarla karşılaşılan ve de çeşitli eksiklikler taşıyan Konferans, herşeye rağmen, İngiltere işçi hareketinin Türkiye'deki demokrasi savaşımıyla dayanışmasında yeni bir ileri adım oluşturdu.

İNGİLTERE İŞÇİ HAREKETİ TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN YANINDA

12 Eylül darbesinin 4. yılında Londra'da "Türkiye Üzerine İşçi Hareketi Konferansı" toplandı

Türkiye üzerine İşçi Hareketi Konferansı (Labour Movement Conference on Turkey) 22 Eylül günü Demiryolu İşçileri Sendikası' (NUR)'nın Londra'daki genel merkez salonunda yapıldı. Çok sayıda İngiliz delegenin katıldığı Konferans'ta Türkiyeli ilerici-ler ve demokratlar da hazır bulundu.

Jeremy Corbyn ve Chris Smith başta olmak üzere, bir grup İşçi Partili sayılabilecek kişiler tarafından düzenlenen Konferans'ın hazırlık çalışmaları 1984 başlarından beri Jeremy Corbyn başkanlığında ve Türkiye ile ilgili tüm dayanışma örgütlerinin desteğiyle sürdürülmekteydi.

Hazırlık CDDRT adlı dayanışma örgütünü temsil eden İTİB'lilerin Türkiyeli konuk konuşmacılar yelpazesini cuntayla uzlaşan kimilerinedek geniş tutma önerileri hem yanlış, hem de gerçekçilikten uzak bulununca, bu kişiler bir süre hazırlık çalışmalarına katılmamışlardı. Konuşmacılar listesi saptandıktan, davetiyeler, yer vb. her türlü hazırlıklar tamamlandıktan sonra, Konferans'a beş kala bu kişiler yeniden boy gösterip, bu kez "Konferansın ertelenmesini(!)" önermişlerdi. Bu yersiz öneri Konferansı düzenleyen sayılabilecek kişiler tarafından reddedilerek, Konferans gerçekleştirildi.

Hazırlık çalışmaları boyunca, Konferans'ın Türkiye ve İngiltere'nin işçi ve demokrasi hareketlerinin gerçek temsilcilerini bir araya getirmesi ilkesini giderek kabul eden TSC adlı dayanışma örgütü içindeki bir kesim ise, bu ilke ışığı altında birlikte saptanan listeye son anda karşı çıkarak taahhüt edilen konukları getirmekten de, Konferansa katılmaktan da vazgeçmişlerdi. Bu durumda, "örgüt olarak" Konferans'tan çekildiğini açıklayan TSC'nin hemen tüm üye ve destekçileri "kişisel kapasitelerinde" Konferans çalışma ve tartışmalarına katkıda bulundular.

K. Burckay Türkiyeli sendikacılarla birlikte TUC ile görüştü.

İşçi Partisi Başkanı sayılabilecek Eric Heffer'in dayanışma mesajı gönderdiği ve Sendikalar Konfederasyonu TUC'nin bir gözlemci ile temsil edildiği Konferans'ta İşçi Partisi sayılabilecekleri J. Corbyn ve C. Smith birer konuşma yaptılar. Sayılabilecek konuşmalarında İngiltere işçi hareketinin Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmasını tek bir yumruk halinde bundan böyle daha da güçlendirmek için ellerinden geleni yapacaklarını vurguladılar.

Platform konuşmacılarından TİP Genel Başkanı Behice Boran Konferansa katılma olanağı olmadığı için üzüntülerini ve başarı dileklerini ilettiler. Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP) Merkez Komitesi Genel Sekreteri Kemal Burckay faşist diktatörlüğün Türkiye Kürdistanı'ndaki barbarlıklarını sergileyen ve dinleyicilerin ilgiyle izlediği bir konuşma yaptı. Kürt halkının bir "azınlık" değil, kendi toprakları üzerinde "çoğunluk" olan ve kendi kaderini tayin hakkı için savaştan bir ulus olduğunu belirten Kemal Burckay, Türkiye Kürdistanı'ndaki savaşın tüm Türkiye işçi sınıfı hareketi ve demokrasi güçleriyle işbirliği içinde yürütüldüğünü de vurguladı. Daha sonra delegeler ve gözlemcilerin sorularını da yanıtladı.

yan Kemal Burckay, kimi tekil konularda tam bir görüş birliğinin henüz bulunmamasının sol güçlerin birliğine engel oluşturmayaacağına işaret etti.

Konferansa CDDRT adlı dayanışma örgütü adına gözlemci olarak gelen İTİB'lilerin Konferans platformunun "darlığı", "Türk-İş yöneticilerine vb." de açık olmadığı için "zayıf" olacağı şeklindeki sözleri İngiliz delegeler tarafından olumsuz ve sorumsuz bir tutum olarak yanıtlandıktan sonra, Konferans genel oturumu çeşitli alt komisyonlara ayrılarak çalışmalar sürdürüldü.

Türkiye, NATO ve Orta Doğu Komisyonu'na Türkiye Barış Hareketini Savunma Kampanyası Sekreteri Mehmet Ali Dikerdem, Türkiye Kürdistanı Komisyonu'na TKSP MK Genel Sekreteri Kemal Burckay, Kadın Hareketi Komisyonu'na İKD Genel Sekreteri Zülal Kılıç, DİSK ve Sendikal Hareket Komisyonu ankaralı Sen Genel Yönetim Kurulu üyesi, Türkiye'de Sendikal Haklar ve Demokrasi için Dayanışma Komitesi Sekreteri Cahit Baylav, Barış Hareketi Komisyonu'na TBHSK Sekreteri M.A. Dikerdem, Kıbrıs Komisyonu'na Kıbrıslılar Derneği Başkanı Yorgos Kristofinis, ve Fatsa ve Yerel Yönetim Demokrasisi Komisyonu'na Londra'nın Camden Belediye Meclisi üyesi Graham Shurety ana konuşmacı olarak katıldılar ve tartışmaları yönettiler.

Komisyon çalışmalarının tamamlanmasından sonra tekrar toplanan Konferans genel oturumunda Komisyonlardan gelen raporlar dinlendi ve bu raporlar üzerine düşünceler dile getirildi. İTİB temsilcilerinin "DİSK'i gömme ve Türk-İş yönetimine yaranma" amaçlı görüşlerini yeniden gündeme getirmeleri ve işi İngiltere ilerici güçlerini DİSK'le dayanışmayı yükselterek, "bölücülük ve işçi sınıfına ihanet" suçları işlemekle itham etmeye dek verdirmaları delegeler tarafından sert bir dille yanıtlandı ve görüşleri oybirliğiyle reddedildi. Sonunda, Konferans sonuç belgesi, İngiltere işçi hareketinde ve Türkiye solunda e-

Zülal KILIÇ Kadın Hareketi Komisyonunda

→ devamı 6. sayfada

MADEN GREVİ GÜÇ KAZANIYOR

Yedi aydır sürmekte olan maden grevi İngiltere'de politik yaşamın merkezinde olmaya devam ederken gelişmeler hız kazanıyor.

TUC Kongresinden çıkan destek ve liman işçilerinin dayanışma grevkarlığında hükümet ve kömür işletmesi telaşa kapıldı. Başbakan Thatcher Uzak - Doğu gezisini erteler ve kabineyi toplarken, kömür işletmesi görüşme masasına yanaşmak zorunda kaldı. Bir yandan da polis saldırıları arttı.

Bir gelişmeyle mahkemeler de hangi sınıfın baskı aracı olduklarını açığa vurdular. İki mahkeme 6 ay sonra grevin "gayri-resmi" olduğuna karar vererek, grev kırıcılığı yapanların sendika üyeliğinden çıkarılabileceği yolundaki bir konuşmasından ötürü Madenciler Sendikası (NUM) Başkanı

Arthur Scargill'i 1.000 Sterlin para cezasına çarptırdı. İşçi Partisi Kongresi'nde "yasalar hiç çiğnenmeseydi bugün ne kadınların oy hakkı olurdu, ne de sendikalar. Tüm demokratik haklar tarihte hep yasalar zorlanarak, çiğnenerek kazanılmıştır." diyen Arthur Scargill, mahkemeye gitmeyi reddetti ve sendikasının "demokratik kararları doğrultusunda hareket etmekten dolayı" para cezası asla ödeme - yeceğini belirtti. İşçi Partisi Kongresi, cezalandırıldıkları takdirde NUM'e tam destek vermeyi kararlaştırmıştı.

Öte yandan grevdeki işçilerle dayanışma uluslararası planda görülmedik boyutlar almış bulunuyor. Bir dayanışma fonu kuran Sovyetler Birliği madencileri İngiltere'deki sınıf kar-

deşleri için gönüllü olarak bir gün çalışıp, kazançlarını bu fon aracılığıyla İngiltere'deki grev fonuna gönderiyorlar. Dünya Sendikalar Federasyonu'ndan ve çeşitli ülkelerin sendikalarından, ilerici güçlerden İngiltere madencilerine yiyecek vb. maddi yardım yağıyor. Binlerce grevci aileleriyle birlikte, büyük gruplar halinde, çeşitli sosyalist ülkelerde işçi tatil kamplarında ağırlanıyor.

Yaklaşan kış mevsiminde, bir yandan kömür stokları tükenirken, bir yandan da kömür ihtiyacı artıyor. Tek tek kömürle çalışan fabrikalarda üretim durmaya başladı.

Ulusal ve uluslararası desteğe dayanarak, madencilerin bu önemli sınıf muharebesinden utkan çıkacakları kesindir.

TUC Kongresi

İngiltere Sendikalar Konfederasyonu TUC'nin yıllık olağan Kongresi 3-7 Eylül tarihleri arasında Brighton'da yapıldı. Kongre, tutucu Thatcher hükümetinin işçi sınıfına, sendikal harekete ve özellikle grevdeki maden işçilerine karşı saldırılarını artırdığı bir ortamda toplandı.

Hiç kuşkusuz Kongre'de ilgilimerkezi maden grevi idi. Tabanın zorlamasıyla TUC Genel Konseyi Kongre arifesinde NUM yönetimiyle görüşmüş ve greve destek veren bir bildiri yayınlamıştı. Bu bildiri Kongre'nin ilk gününde uzlaşmacı, sağ-kanat kesimin itirazları arasında delegelerin ezici çoğunluğu tarafından onaylandı.

İşsizliğe, Muhafazakar hükümetin ekonomik yıkım politikasına ve sendikal, sosyal ve demokratik haklara yönelik saldırılarına karşı kararların alındığı Kongre'de, İngiltere'nin derhal tüm nükleer silahlardan arındırılması da istendi.

TÜRKİYE HALKIYLA DAYANIŞMA

Öte yandan, Kongre çalışmaları sırasında Türkiye, Kıbrıs, İran ve Irak ile ilgili dayanışma örgütlerinin ortaklaşa düzenlenen bir dayanışma toplantısı gerç kleşti.

Toplantıya katılan İşçi Partisi saygılı Joan Maynard, Türkiye'deki faşist rejimin bölgede Amerikan jandarmalığına yönelmesini, Kıbrıs'ta süregelen tehlikeli durumu, ve Türkiye, İran ve Irak rejimlerinin Kürt halkına karşı giriştikleri soykırım girişimlerini ele alarak, ABD ve NATO'yu bu politikaların ve Türkiye'deki insanlık-dışı uygulamaların temel destekçileri olarak suçladı.

Çok sayıda sendikacı delegenin izlediği toplantıda, Türkiye'de Sendikal Haklar ve Demokrasi için Dayanışma Komitesi'ni temsilen konuşan DİSK Genel-İş yöneticisi Nafiz Bostancı'nın yanı sıra, Kıbrıslı, İranlı ve Iraklı temsilciler de ülkelerindeki durumu anlattılar.

M.A. Dikerdem, D. Grieve, A. Clwyd ve C. Baylav dayanışma toplantısında

İşçi Partisi Kongresi

İngiltere İşçi Partisi'nin Kongresi 1-5 Ekim günlerinde Blackpool'da yapıldı.

Kongre, daha ilk günü Scargill'i uzun süre ayakta alkışladıktan sonra NUM grevine tam destek kararı alarak gelecek diğer olumlu kararların işaretini veriyordu. NUM İskoçya Sekreteri Eric Clark'ın üç yıllık aradan sonra yeniden Merkez Yönetim Kuruluna seçilmesi Kongre'deki havayı yanıstırıyordu.

Yönetimdeki ağırlığına rağmen sağ kanadın ugradığı en önemli yenilgilerden birisi sayılabilecek seçimlerinin işleyişini değiştirme girişimini Lider Neil Kinnock desteklediği halde Kongre delegelerinin reddetmesiydi.

Kuşkusuz Kongre'nin başta gelen bir olumlu kararı gericiler-Muhafazakar güçlerin aralıksız saldırılarına ve sağ kanadın itirazlarına rağmen İngiltere'nin tüm nükleer silahlardan arındırılması politikası idi.

Bu arada, Kongre'de ise İtfaiyeciler Sendikası Başkanı Bill Deal Türkiye üzerine yaptığı konuşmasında, TUC'nin önümüzdeki dönemde sendikal ve demokratik hakların kazanılması ve DİSK davasının düşürülmesi için Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleriyle dayanışmayı daha da arttırmasını istedi.

DAYANIŞMA TOPLANTISI

Kongre'nin ilk günü akşamı sendikal, barış, bilim-sanat ve kadın dayanışma komiteleri "Türkiye'de faşizmin kurumlaştırılması" konulu bir dayanışma toplantısı düzenlediler.

Toplantıya; İşçi Partisi saygılı Ann Clwyd, Tütün İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Doug Grieve, Bank-Sen GYK üyesi Cahit Baylav ve TBD Başkan Mahmut Dikerdem'in oğlu Dr. M.A. Dikerdem konuşmacı olarak katıldılar.

Ann Clwyd konuşmasında Türkiye'de sahte seçimlerden sonraki gelişmelerin demokrasiye dönüş olarak nitelendirilmesinin olanaksızlığını vurguladı. Doug Grieve ise, DİSK yöneticilerinin salıverilmesinden sonra idam istemli bu davaya karşı uluslararası dayanışmanın gevşetilmemesi gerektiğini belirtti.

Baylav ve Dikerdem'in konuşmalarından sonra, aralarında CND'nin önde gelen yöneticilerinden Lord Hugh Jenkins'in de bulunduğu dinleyicilerden Avrupa Parlamentosu Parlamenterler Asamblesi üyesi ve İşçi Partisi saygılı Tom Cox ve Avrupa Parlamentosu üyesi Alf Lomas da söz alarak, Türkiye'de demokrasi savaşına desteklerini dile getirdiler.